

При комплектуванні генераторно-підсилювальних блоків особливу увагу необхідно спрямувати на рівень екранування, коефіцієнт завадостійкості і електромагнітної сумісності з другими системами.

Джерела та література

1. <https://uk.wikipedia.org/wiki/FPV-пілотування>.
2. Марченко С.В. Конспект лекцій з дисципліни « Антени та пристрої мікрохвильової техніки», ДДТУ, 2020.

УДК 061.2 (477)

Чоп Т., викладачка

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

РОЛЬ ЖІНОЧИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПІДТРИМЦІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВИЦЬ

Анотація: Українське суспільство переживає часи постійних потрясінь та змін, зумовлених як вибором європейського ціннісного простору, так і викликів, які перед ним ставить повномасштабне вторгнення росії. Розпочаті реформи у соціальній сфері наповнюються новими сенсами і серед них питання гендерної рівності, яке в контексті мобілізаційної кризи отримує особливе значення. Адвокація прав та проблем військовослужбовиць є надзвичайно важливим питанням, яке на сьогодні найбільш продуктивно вирішують саме жіночі громадські організації.

Ключові слова: жіночі громадські організації, військовослужбовці, гендерна рівність, феміністичні організації

Chop T., Lecturer

Ternopil Ivan Puluy National Technical University, Ukraine

THE ROLE OF WOMEN'S CIVIC ORGANIZATIONS IN SUPPORTING SERVICEWOMEN

Abstract: Ukrainian society is experiencing times of constant upheaval and change, driven by both the choice of European values and the challenges posed by Russia's full-scale invasion. Reforms in the social sphere are being filled with new meanings, among which the issue of gender equality, which takes on special significance in the context of the mobilization crisis. Advocacy for the rights and issues of servicewomen is an extremely important issue, which is currently being most effectively addressed by women's civic organizations.

Keywords: women's civic organizations, servicewomen, gender equality, feminist organizations

За часи незалежності України, присутність жінок у військовій сфері збільшувалась доволі помірковано, поштовхом до кардинальної зміни ситуації став період АТО, а згодом і повномасштабна війна росії проти України. Станом на 2023 рік Збройні Сили України нараховують понад 60 тисяч жінок, з них більше 40 тисяч є військовослужбовицями, 5 тисяч безпосередньо перебувають у зоні бойових дій [1].

Збільшення кількості військовослужбовиць за період 2014-2022 років поставило питання про необхідність нагальних реформ, спрямованих на становище жінок у війську. У цьому контексті значення жіночих громадських організацій є особливо важливим і, навіть, визначальним. Жіночі ГО відіграють активну роль у підтримці жінок, які служать в армії, надаючи їм захист, необхідні ресурси. Відтак, дослідження ролі жіночих громадських організацій у підтримці військовослужбовиць має велике значення для розуміння та покращення умов служби для жінок у військових силах.

Жіночі організації в Україні є багатофункціональними об'єднаннями, які з початку Незалежності більшою мірою займалися традиційними для нашої культури сферами: сімейної та молодіжної політики, охорони здоров'я, розвитку культури, освіти, захисту прав дітей [2].

Від 2014 року жіночі організації активно підключаються до волонтерської діяльності, пов'язаної із військовими діями, до повномасштабної війни їхня діяльність стає все більш активною, особливо у сфері досягнення гендерної рівності, де жіночий рух все наполегливіше демонструє потребу безпосередньої участі жінки та її впливу на внутрішньополітичні процеси місцевого та національного рівня. Найбільш важливим досягненнями 2023 року, на реалізацію яких в тому числі вплинула діяльність жіночих ГО стали: ухвалення Національної стратегії подолання гендерного розриву в оплаті праці на період до 2030 року; стратегія гендерної рівності в освіті; посилення гендерної рівності у дипломатичній сфері; законодавчі зміни щодо роботи та розлучення під час вагітності; програма протидії торгівлі людьми та робота над законопроектом щодо постраждалих від сексуального насильства під час війни [3].

Повномасштабна війна та залучення жінок до участі у ній підтвердили нагальність адвокаційної роботи, яка проводилась у цьому напрямку протягом останніх 10 років. Завдяки цій роботі було затверджено Національний план «Жінки, Мир, Безпека» у 2016 році: «Україна стала першою країною світу, яка під час гарячої фази військового конфлікту створила та виконує Національний план дій для реалізації резолюції РБ ООН 1325»[4]. Громадські організації не лише сприяли прийняттю Резолюції, але й долучились до локалізації Національного плану. Значну роль у цьому відіграли «Український Жіночий фонд», Інформаційно-консультативний жіночий центр (Україна).

Участь жінок у військових діях та адвокація ГО вплинула на реформи, пов'язані зі становищем військовослужбовиць в армії. Розпочинаються вони тільки у 2016 році, коли «спеціальним наказом Міністерства оборони України було збільшено кількість посад рядового, сержантського і старшинського складу для жінок. У 2018 році набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків під час проходження військової служби у ЗСУ та інших військових формуваннях»» [5].

Попри реформування армії, військовослужбовиці продовжують стикатися із низкою проблем. Серед них: матеріально-технічне забезпечення, медичні послуги, зокрема пов'язані із реабілітацією; соціально-психологічна підтримка, включно із реагуванням та протидією гендерному насильству, дискримінації; проблема поєднання материнства та військової служби.

Важливими, зазначають експерти, є інфраструктурні потреби жінок (облаштування окремих туалетів, душових, казарм) [6].

Окремою проблемою, яка працює як на подолання стереотипів, що шкодять образу жінки в армії, так і на популяризацію військової служби серед жінок, є недостатня видимість образу військовослужбовиці у медіа-просторі.

Саме з цими нагальними завданнями працюють жіночі громадські осередки. Серед тих, хто найбільш повно долучився до підтримки жінок на війні стала команда аеророзвідниці Марії Берлінської. У 2015-16 роках за підтримки «Українського Жіночого Фонду» та сприяння ООН Жінки вони розпочали проєкт «Невидимий батальйон 1.0»: Жінки на війні» (2015-2016pp). Реалізація проєкту передбачала проведення соціологічного дослідження, фотосесії героїнь проєкту для медіа-підтримки. Адвокаційна кампанія проєкту сприяла розширенню списків бойових посад для жінок на законодавчому рівні. Також було створено Клуб ветеранської дипломатії «Амбасадор» та Жіночий Ветеранський Рух.

Проєкт було продовжено у двох наступних роках: «Невидимий батальйон 2.0»: повернення ветеранок до мирного життя» (2019 р.); «Невидимий батальйон 3.0»: проблема сексуальних домагань у військовій сфері» (2021р.) [7]. На сьогодні організація забезпечує потужну медіа-підтримку військовослужбовиць та ветеранок, тренінги, навчання, дипломатичні місії.

Ця діяльність стала каталізатором появи ГО «Жіночий ветеранський рух» VETERANKA (2018р.) (співзасновниця і голова Катерина Приймак) який об'єднує військовослужбовиць, ветеранок, доброволиць, волонтерок і медичних працівниць. Його метою є робота над

об'єднанням жінок у армії, вирішення проблем ветеранок, співпраця із Міністерством оборони, Міністерством соціальної політики та Міністерством ветеранів [8]. Одним з яскравих проєктів, з-поміж інших, був збір-гра під назвою Legend of Sister's Power для потреб військовослужбовиць. Команда також займається пошивом літньої і зимової форми, штанів з високою талією, бушлатів з подовженою спинкою, з регулюванням рукавів, талії, капюшону [8].

Іншим активним громадським об'єднанням, яке підтримує військовослужбовиць, є «Смілива Україна», засновниця Ірина Никорак. Найбільш популярним задумом організації є ARMWOMENNOW: забезпечення воїнок якісною жіночою формою, також вони працюють над розробкою спідньої та термобілизни. У 2023 році ГО відкрили ArmWomen Hub — хаб з надання ментальної та психологічної підтримки і менторського супроводу жінок-військових та ветеранів [9]. Засновниця об'єднання також є авторкою та ведучою youtube-каналу про жінок-військовослужбовиць в українській армії ArmWomenBlog.

Потребами військовослужбовиць опікуються і ГО «Землячки». Вони не лише розповідають про жінок на фронті, підтримують та популяризують культуру “жінка-військова” в Україні та закордоном, але й забезпечують захисниць жіночою формою, амуніцією та всім необхідним спільно із фондом Олексія Ставніцера в рамках проєкту «Приміряй її берці» [10].

З початком військових дій 2014 року бере свій відлік ГО «Українська Жіноча варта» [11]. Представники команди проводили масові навчання для жінок з домедичної, стрілецької, загальновійськової, психологічної підготовки та самооборони. Загалом у 2014 році вишколи, організовані УЖВ спільно із Міноборони України відвідало близько 5 тис. учасниць. Членкині організації доклались до адвокації розширення бойових посад для жінок в ЗСУ. Зараз УЖВ в тому числі надає юридичну допомогу українським бійчиням та бійцям, членам їхніх сімей, ветеранкам. Медіа-підтримка надається через інформаційну службу УЖВ.

Адвокатують проблеми військовослужбовиць ГО «Юридична сотня», та Асоціація жінок-юристок України “ЮрФем”.

Загалом, тою чи іншою мірою, допомога військовослужбовицям здійснюється як частина загальної допомоги воїнству, проте цілеспрямована опіка та адвокація проблем жінок у війську є справою доволі невеликої кількості громадських об'єднань. Роль їхня надзвичайно важлива, оскільки саме вони, почасти, підміняють своєю медіацією те, що має робити держава. Вони руйнують стереотипи, показують справжні долі захисниць, захищають та відстоюють їхні права. Вага цієї роботи також зумовлена безпосередньою обізнаністю з проблемами та труднощами, з якими стикаються жінки, а отже пошук рішень є більш ефективним і цілеспрямованим. Попри невелику, порівняно із чоловіками, кількість учасниць військового супротиву, увага до них не може зменшуватись. Зважаючи на невтішну перспективу довготривалої війни, добровільна мобілізація жінок є важливим вирішенням проблеми, особливо, коли мова йде про не бойові посади. Для цього необхідні суттєві зміни, і в першу чергу у світогляді українців.

Джерела та література

1. Жінки в збройних силах України URL: <https://t.me/militarymediacenter/3503>
2. Ніколайчук К.А. Жіночі громадські організації у суспільно-політичному житті сучасної України. Вісник Дніпропетровського університету. 2017. № 1. С.38
3. Гендерна рівність в Україні: досягнення 2023 року. Жінки – це 50% успіху України. URL: <https://50vidsotkiv.org.ua/genderna-rivnist-v-ukrayini-dosyagnennya-2023-roku/> (дата звернення: 17.04.2024).
4. Жінки vs війна. Як громадські організації об'єдналися для реалізації в Україні Резолюції ООН 1325. URL: <https://euprostitir.org.ua/stories/147578> (дата звернення: 17.04.2024).
5. Жінки на війні. Проблеми бійчинь ЗСУ після повномасштабного вторгнення. Гендер в деталях. URL: <https://genderindetail.org.ua/season-topic/dosvidy-viyny/zhinky-na-viyni-problemy-biychyn-zsu.html> (дата звернення: 17.04.2024).

6. Ростовська К. Гендерно чутливі послуги для жінок-військовослужбовиць: Кваліфікаційна робота освітній ступінь - бакалавр : 231 Соціальна робота ; Національний університет «Києво-Могилянська академія» - К., 2023. - 55 с.

7. Головна. Inviisible battalion. URL: <https://invisiblebattalion.org/> (дата звернення: 17.04.2024)

8. Бодняк О. «Ми сміємося з кацапів, але самі багато в чому такі ж». ZAXID.NET. URL: https://zaxid.net/mi_smiyemosya_z_katsapiv_ale_sami_bagato_v_chomu_taki_z_h_n1580854 (дата звернення: 17.04.2024)

9. Головна. ArmWomenNow. URL: <https://armwomennow.com/> (дата звернення: 17.04.2024)

10. Головна. Землячки. URL: <https://zemliachky.org/> (дата звернення: 17.04.2024)

11. Мережа жіночого руху опору - Українська Жіноча Варта. Українська Жіноча Варта - Громадська Організація. URL: <https://uavarta.org/> (дата звернення: 17.04.2024)

Секція 7. УКРАЇНА – НАТО: СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВА

UDC: 316.625

plk dr hab. inż. Ziółkowski J.; dr hab. inż. Hutsaylyuk V., prof.

Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego, Polska

REALIA I ASPIRACJI WSPÓŁPRACY UKRAINY Z NATO. POLSKIE OCZEKIWANIA I WIZJA PRZYSZŁOŚCI

Abstrakt. Aktualne relacje Ukrainy z NATO odzwierciedlają aktualne realia i aspiracje przyszłościowe, uwzględniając trwającą wojnę z Rosją. Ukraina aspiruje do dynamicznego pogłębienia współpracy z NATO poprzez reformy obronne i zwiększenie bezpieczeństwa regionu. W obliczu konfliktu z Rosją, Ukraina szuka przede wszystkim wsparcia w sojuszu, widząc w nim możliwość zwiększenia swojej obronności oraz ograniczenia wpływu Rosji. Z kolei Polska, będąc członkiem NATO i sąsiadem Ukrainy, oczekuje zacieśnienia więzi między Ukrainą a sojuszem, łącznie z pełnoprawnym członkostwem, co zwiększyłoby bezpieczeństwo wschodniej flanki NATO. Polskie perspektywy przyszłości obejmują nie tylko bardziej zintegrowaną Ukrainę z sojuszem, a pełnoprawną przynależność tego kraju do NATO, co y przyczyni się do stabilizacji sytuacji w regionie, szczególnie w kontekście zagrożenia ze strony z Rosji.

Słowa kluczowe: NATO, polityka bezpieczeństwa, stopniowe włączanie, obronność, bezpieczeństwo regionalne, wzmocnienie obronności.

Col., Ziółkowski J., PhD. DSc. Eng.; Hutsaylyuk V., PhD. DSc. Eng.

Military University of Technology, Poland

REALITIES AND ASPIRATIONS OF UKRAINE'S COOPERATION WITH NATO. POLISH EXPECTATIONS AND VISION FOR THE FUTURE

Abstract. Ukraine's current relationship with NATO reflects current realities and future aspirations, taking under consideration the ongoing war with Russia. Ukraine aspires to dynamically deepen cooperation with NATO through defence reforms and enhanced regional security. Faced with a conflict with Russia, Ukraine primarily seeks support from the alliance, seeing it as an opportunity to increase its defence and reduce Russia's influence. Poland, on the other hand, being a NATO member and neighbour of Ukraine, expects closer ties between Ukraine and the alliance, including full membership, which would enhance the security of NATO's eastern flank. Poland's future prospects include not only a more integrated Ukraine into the alliance, but the country's full-fledged membership in NATO, which y would contribute to stabilizing the situation in the region, especially in the context of the threat from Russia.